

20u30 – TURBINEZAAL IN 'DE CENTRALE'
KRAANKINDERSSTRAAT 2, 9000 GENT (INGANG VIA DE HAM)

04
05
2010

TROPISCH MODERNISME

ARCHITECTUURLEZING DOOR MARCIO KOGAN (BR)
STUDIO MK27

Voor studio mk27 zal Marcio Kogan zelf spreken over eigen werk dat wordt gekenmerkt door adembenemende detaillering van een hedendaagse architectuurtaal, op het klimaat toegespitste oriëntaties, circulaties en ruimtebelevingen, overgoten met een subtiële finesse en respect voor traditionele, Braziliaanse materialen en objecten.

 | ARCHIPEL

ARCHIPELLEDEN GRATIS | STUDENTEN 5 EURO
NIET-LEDEN EN PARTNERS VAN DE LEDEN 7 EURO
RESERVERING VERPLICHT VIA HET ARCHIPEL-SECRETARIAAT
T 050 322 420 | F 050 322 421 | INFO@ARCHIPELVZW.BE
MAANDAG TOT VRIJDAG VAN 13u00 TOT 16u00

Casa Telles / House 6

Primetime

04
05
2010

STUDIO MK27
ARCHITECTUURLEZING DOOR MARCIO KOGAN (BR)

TROPISCH
MODERNISME

20u30 - TURBINEZAAL IN 'DE CENTRALE'
KRAANKINDERSSTRAAT 2, 9000 GENT (INGANG VIA DE HAM)

04/05 TROPISCH MODERNISME

studio mk27

ARCHITECTUURLEZING DOOR MARCIO KOGAN (BR)

20u30 - TURBINEZAAL IN 'DE CENTRALE'

KRAANKINDERSSTRAAT 2, 9000 GENT (INGANG VIA DE HAM)

De Braziliaanse architect Marcio Kogan (*1952) studeerde in 1976 af aan de privé-universiteit Universidade Presbiteriana Mackenzie te São Paulo en reeds een jaar later werd zijn afstudeerthesis in het magazine 'isto é' gepubliceerd. Studio mk27 is in het begin van de jaren tachtig opgericht en bestaat nu uit ongeveer twaalf architecten. Lovenswaardig is dat de medewerkers die de projecten van start tot finish begeleiden, ook meteen een mede-auteurschap op zich dragen. Naast een tiental internationale prijzen, sleepte het bureau ook ongeveer vijftien belangrijke Braziliaanse architectuurawards in de wacht. De hoofdzakelijk in São Paulo gelocaliseerde projecten van mk27 typeren zich in hun ogenschijnlijke formele eenvoud door adembenemende detaillering van een hedendaagse architectuurtaal. In het uitgekende gebruik van materialen en objecten is een diepgaande bewondering en respect voor zowel Braziliaanse tropische 'roots' als voor de modernistische generatie duidelijk af te lezen. Een van de uitgangspunten van het boeiende architectuurbureau is om naar te streven continuïteit te verschaffen aan deze rijke productie'lijnen' uit het verleden. Het werk van mk27 biedt tevens een kijk op een tropische architectuurwereld door op het klimaat toegespitste oriëntaties, circulaties en ruimtebelevingen. De bescheiden architect Marcio Kogan en zijn werk was voor het Archipel-reisteam dé revelatie van de prospectie naar Brazilië in augustus 2009. Reizigers van de architectuurstudiereis naar Brazilië in april zullen ons na het bezoek van volgende projecten zonder twijfel bijvallen. Deze laatste lezing in de reeks "Sob uma tal luz a arquitetura nascerá." ("Onder zo'n licht wordt architectuur geboren." Le Corbusier over Brazilië, 1936) in het kader van de Archipel-studiereizen naar Brazilië is een absolute aanrader voor de reizigers van juli.

De uitbreiding van de design-meubelzaak Micasa (2007) is hoofdzakelijk aan een project van het jonge Frans-Braziliaanse architectenbureau Triptyque verbonden via een tunnel. Een patio achteraan dit monolithische bouwwerk met de naam 'Volume B' geeft toegang tot een Vitra showroom enerzijds en een bij de meubelzaak horende ontwerpstudio anderzijds. Om het concept van bouwen, verbouwen, herbouwen en 'bouwen op' bloot te leggen, koos architect Kogan voor een rauwe uitvoering van het rauwe materiaal beton. Op deze manier herinnert het niet alleen aan het ambachtelijke proces van eigenhandige constructies, maar ook aan de modernistische, brutalistische Braziliaanse gebouwen die tevens inspeelden op de plaatselijke expertise (beter bekend als de projecten van de Paulista School, zoals deze van Lina Bo Bardi en van Pritzkerprijswinnaar Paulo Mendes da Rocha). Het meer hedendaagse, chaotische aspect is in dergelijke mate doorgevoerd dat bij het verwijderen van de bekisting zelfs niet alle hout meteen is verwijderd. Het grind rondom het project is gebruikt voor het in situ vervaardigen van de wapening voor de betonnen Volume B-volume. Eigenlijk zijn het grind en de zonneschermen enkele van de zoveel oplossingen die impulsief tijdens de bouw van de uitbreiding pas zijn beslist en als creatief denkproces zijn te bestempelen. Op vele plaatsen zijn ook aantekeningen van de bouwlieden terug te vinden, alsof de resulterende ruimte een echografie is van het conceptuele project.

Gama Issa typeert het vroege werk van Marcio Kogan en is een moderne, duurzame woning die ondanks de betonnen huid een enorme transparantie creëert tussen tuin, zwembad en interieur dankzij enorme glazen schuifdeuren. Deze witte doos herbergt 700 m² leefruimte, verdeeld over twee verdiepingen op een volledig omsloten terrein van 1.700 m². Het interieur van de woning zet de witte, met de omgeving contrasterende kleur van het exterieur verder in de witte marmeren trappen en dito badkamer. Enkel de houten vloer, de boeken, de kunst en de kleurrijke zetels zorgen voor een evenwichtig contrast. Bij het bestuderen van bijvoorbeeld het boekenmeubel dat vloer noch plafond lijkt te raken, wordt de prachtige detaillering in het werk van Marcio Kogan duidelijk. Reeds vanaf zijn eerste projecten zoals deze woning uit 2001, zijn constructiedetails in in- en exterieur zo precies doorgedreven dat zijn architectuur meteen tot hoge kwaliteit is opgeklommen. Het concept van de woning Gama Issa is nergens beter te lezen en te vatten dan met de eigen woorden van de architect: *It is ten o'clock at night. Very hot. I use this moment of rare calm and solitude to design the new house. I look through the window and parked in front of the building is a BMW X5. A young man of about 27 slides out of the car with a stunning blonde fearfully clutching her Prada bag. An almost-black, almost-beggar approaches asking if he can watch the car for R\$ 5,00. They go into a Japanese restaurant. On the radio, which I will turn off within ten seconds, there is talk of the most recent kidnapping and a prison rebellion. I read my notes of the first meeting with the clients, a couple in advertising. We spoke of an enormous library in the living-room with double high ceilings, enormous windows opening completely to the garden, a pool 3 x 30 m, a kitchen with an orange lunch table in the center, two symmetric marble staircases lit by focused natural light, a precisely detailed work studio, spaces of rare and elegant proportions which always relate to the exterior differently; white textures, an Eero Aarnio ball club chair, minimalism, the 60's, electronic music, Stockhausen Cage, the latest issue of Visionaire magazine, a recipe for 'spaghetti al mare' and finally 'My Uncle' by Jacques Tati. I think of a single enormous volume wrapping everything: a white box. In São Paulo, we don't need to be concerned about environmental coherence; it is total chaos, the most absolute chaos. In this city, the world's ugliest, which overflows energy, vibrant like no other, loved and hated, anything that is projected will be totally integrated into the city. Ah, yes, don't let me forget an enormous wall protecting the house, covered in natural wood (maybe from the last tree of the Amazon), and which, certainly, will be completely covered by graffiti, giving the final touch in perfect harmony with the environment.*

De kinderkribbe Primetime (2007) is het eerste Braziliaanse kinderdagverblijf met een capaciteit van veertig kindjes en één verzorg(st)er per drie baby's dat draait volgens een exclusief ontwikkeld leerprogramma voor kinderen (van ex-pats) van 0 tot 3 jaar. Samengevat is de filosofie achter Primetime dat de opvoeders instaan voor de ontwikkeling van de 'hardware' van de kinderen en niet de 'software', waar uiteindelijk op universiteitsniveau aan zal worden gesleuteld. De focus van het architecturale project was om de specifieke vereisten van dit programma te incorporeren aan de hand van adequate creatieve oplossingen (bv. een theater voor de allerkleinsten). Prioriteit was om een abstracte, niet-stereotiepe ruimte te ontwerpen met een uitgesproken karakter dat de functionele vereisten van de talrijke procedures zou inlossen. De circulatie in het 870 m² grote gebouw is bereikt aan de hand van hellende vlakken en het gebruik van kindvriendelijke materialen zoals zachte bevoering en gebruiksvriendelijke ergonomie. Ook het technische team heeft zijn steentje bijgedragen om in dezelfde geest ideale oplossingen uit te werken voor luchtbehandeling, waterkwaliteit, vloerverwarming en gebalanceerde kunstmatige verlichting naast de grote gevelopeningen voor het ruim laten binnenstromen van natuurlijk daglicht. Behalve het gebruik van natuurlijke materialen zoals hout of adequate verwijzingen daartoe (zoals rubberen valtegels die er als natuursteen uitzien) zijn de kleuren geel, oranje en rood uitgekozen om een stimulerende atmosfeer te creëren.

De meer recente ontwerpen van Marcio Kogan in São Paulo, zoals het casa Telles of 'House 6' (2009), dragen een enorme rijkheid in zich. Niet alleen is de detaillering van de hoogste plank, maar hier lijken ook alle in eerdere projecten geëxperimenteerde ingrepen hun vruchten af te werpen. In casa Telles vallen de volledig openschuivende ramen op die de leefruimtes laten overvloeden in de omgeving. Behalve in te staan voor de ventilatie van de leefruimtes, legt het ook de leefwijze van de Brazilianen bloot: het exuberante buitenleven. Anderzijds is er een mooie compositie ontstaan van materiaalverwijzingen naar Marcio Kogans grote voorbeeld: Ludwig Mies van der Rohe (m.n. het gebruik van travertijn), maar ook naar de exotische roots van Kogan. Dit is merkbaar in het toepassen van beton, het elegante gebruik van de tropische houtsoorten Cumaru en Ipé, en in de invulling van de woning aan de hand van meubilair van Sergio Rodriguez uit de zestiger jaren. Tenslotte leggen enkele hedendaagse materialen een laatste sculpturale laag over de woning: deuren en handgrepen in CorTen-staal, keukenmeubel in silistone, acrylplaten voor verlichtingselementen in het bureel, etc. Uitzonderlijk aan deze woning echter – in vergelijking met andere projecten van mk27 – is dat deze residentie drie verdiepingen de hoogte ingaat. Niet alleen helpt dit om het rijke programma luxueus in onder te brengen (met o.a. vijf slaapkamers en talrijke ontspanningsruimtes), maar ook om een dakterras met adembenemend zicht over het broeiende São Paulo te voorzien.

Casa Gama Issa

Micasa Volume B

AGENDA 2010

PROGRAMMA ONDER VOORBEHOUD
HOUD ONZE WEBSITE WWW.ARCHIPELVZW.BE IN HET OOG VOOR DE DEFINITIEVE DATA!

APRIL

2 - 17 APRIL 2010
ARCHITECTUURSTUDIERS NAAR BRAZILIË

VRIJDAG 23 APRIL 2010
ARCHITECTUURLEZING EDUARDO SOUTO DE MOURA
IN SAMENWERKING MET KBKW, KATHO CAMPUS TE KORTRIJK

MEI

DINSDAG 4 MEI 2010
ARCHITECTUURLEZING MARCIO KOGAN (BR), DE CENTRALE TE GENT

ZATERDAG 16 MEI 2010
HISTORISCHE RONDELEIDING EN LEZING TE ANTWERPEN DOOR FRANCIS STRAUVEN OVER RENAAT BRAEM (*1910)

JUNI

ZATERDAG 5 JUNI 2010
ARCHIPEL 30 JAAR!

DONDERDAG 17 JUNI 2010
ARCHITECTUURLEZING NOA ARCHITECTEN EN KUNSTENAAR BENOÏT BIEKORF TE BRUGGE

ZATERDAG 26 JUNI 2010
BEZOEK AAN DE BESCHERMD WONING VAN ARCHITECT JEAN VAN DEN BOGAERDE, OLV JEAN VAN DEN BOGAERDE TE SINT-MARTENS-LATEM

JULI

16 - 31 JULI 2010
ARCHITECTUURSTUDIERS NAAR BRAZILIË

ARCHIPEL

ARCHIPEL VZW - TEMPELHOF 21 - 8000 BRUGGE

Zie ook:
www.marciokogan.com.br
www.micasa.com.br
www.primetime.com.be

DOMINIQUE PIETERS

ARCHIPEL
Tempelhof 21 - 8000 Brugge
T: 050 322 420 - F: 050 322 421
info@archipelvzw.be - www.archipelvzw.be
secretariaat maandag tot vrijdag van 13u00 tot 16u00
voorzitter Marc Felix
ondervoorzitter Gery Vandenaabeele
zakelijk leider Wim Supply
artistiek leider Dominique Pieters
fotografie Arnout Fonck
grafische vormgeving Ronny Duquenne
verantw. uitgever M. Felix, Koningstraat 43A - 8400 Oostende
afgifftekantoor Afgifftekantoor Brugge 1 - 2de afdeling